

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne

Między pamięcią i historią	9
--------------------------------------	---

Rozdział I

Pociągi	13
-------------------	----

Rozdział II

Na Dzikich Polach.	25
----------------------------	----

Rozdział III

Deportacja	65
----------------------	----

Rozdział IV

Na „Syberii”: życie w Kazachstanie.	95
---	----

Rozdział V

Opuszczając Związek Radziecki	127
---	-----

Rozdział VI

„Żyjemy w stałym napięciu”: rok w Persji	161
--	-----

Rozdział VII

Karaczi	191
-------------------	-----

Rozdział VIII

Valivade: „polscy Hindusi”	225
--------------------------------------	-----

Rozdział IX

Wielka Brytania: „hotel dla bezdomnych”.	261
--	-----

Posłowie

Polska odnaleziona?	281
-------------------------------	-----

Podziękowania	293
-------------------------	-----

Bibliografia	295
------------------------	-----

Indeks	302
------------------	-----

Date of birth
 Date of arrival
 Height
 Weight
 Colour of eyes
 Colour of hair
 Włosy
 Special marks
 Znak szczególne
 Moustache, beard or clean shaven
 Wąsy, broda lub ogolony

until 30 December 1943
 valid until 30 December 1943
 PERMIT OFFICER
 844/G.H.Q.P. 50,000/4-48

© archiwum autora

Matthew Kelly

(ur. 1975 r. w Plymouth)
 – jest absolwentem
 oksfordzkiego Balliol College,
 gdzie w 2003 roku otrzymał
 tytuł doktora, specjalizuje się
 w historii Irlandii.
 Jego pierwsza książka
*The Fenian Ideal and Irish
 Nationalism, 1882–1916*
 ukazała się w 2006 roku.
 Współpracuje z „London
 Review of Books” i wykłada
 historię na uniwersytecie
 w Southampton.

Brytyjczyk z polskimi korzeniami wyrusza w fascynującą
 podróż śladami swoich przodków, mieszkańców Kresów,
 którzy w 1939 roku zostali deportowani na Wschód.
 Tak rozpoczęła się ich tułaczka. Trafili najpierw do
 Kazachstanu, a dwa lata później, po zawarciu polsko-
 -sowieckiego układu Sikorski–Majski w 1941 roku
 i ogłoszeniu amnestii dla polskich więźniów i zetańców,
 rozpoczęli kolejny etap wędrówki: przez Persję i Indie
 Brytyjskie, aż do Wielkiej Brytanii – z kresowych Dzikich
 Pól dotarli do hrabstwa Devon, gdzie mieli rozpocząć
 nowe życie.

W XXI wieku młody potomek rodu Ryżewskich, urodzony
 już w nowej ojczyźnie, pieczołowicie rekonstruuje
 niesamowite dzieje rodziny. Z pozostałych listów swojej
 babci Nany, zapomnianych dokumentów, wyblakłych
 fotografii, bezpośrednich relacji i ze wzruszających
 wspomnień z tragicznych lat wojny składa w całość
 fragmentaryczne obrazy przeszłości – w ten sposób
 próbuje poznać kraj przodków (jego prawdziwe oblicze
 sprzed wojny i po niej), a także zrozumieć Polaków:
 jak wyglądało ich życie w wielokulturowej przed-
 wojennej Polsce, targanej konfliktami etnicznymi,
 skąd czerpali nadzieję, gdy wygnano ich z ukochanych
 Kresów i utracili wszystko, oraz jak radzili sobie
 w czasie tułaczki i w nowej powojennej rzeczywistości.